

Vaccinbrist

På grund av svårigheter att få fram kikhostekomponenten till våra kombinationsvacciner är det nu vaccinationsbrist över hela Europa. Detaljerad information om detta skickar vi ut fortlöpande via mail men en sammanfattning av situationen nu är:

Prevenar	God tillgång
Infanrix hexa	Tillgången är begränsad under hösten men företaget beräknar att vi ska kunna få de doser vi behöver. Vaccination sker som vanligt
MMR	God tillgång
Tetravac	Inget vaccin tillgängligt under 2015 och troligen bristsituation även under 2016. Vaccinera de 5-åringar ni kan men för upp resten på en lista för uppvaccination senare. Hur denna ser ut kommer vi återkomma till.
BCG	BCG fortsatt restnoterat. Nu finns det dock ett BCG-vaccin från Bulgarien som är på väg att bli tillgängligt via licens men troligen inte i den mängd som behövs. Fortsätt remittera till infektion för vaccination kontinuerligt så kommer barnen kallas när vaccin finns. Ange i remissen om barnet ska ut och resa. Vid TB-smitta i barnets närhet kontakta barnhälsovårdsöverläkare Ida Westin eller smittskyddsläkare Arne Runehagen för att rådgöra om detta inte skett redan på BB.

Vi har tagit fram ett [informationsbrev](#) till föräldrar att bifoga kallelsen till 5-årsbesöket när vaccinet till 5-åringarna är slut på ert BVC.

Prematura barn

Det finns nu ett nytt nationellt uppföljningsprogram för prematurfödda barn som finns sammanfattat [här](#). De här barnen ska också följas som vilket annat barn som helst på BVC då man i det neonatala uppföljningsprogrammet mest fokuserar på neurologisk utveckling.

[Programmet i sin helhet](#)

Barn födda innan graviditetsvecka 29 kommer erhålla en dos Infanrix hexa vid 2 månaders kronologisk ålder, då de har ett sämre antikroppsskydd än fullgångna barn. Dessa barn ska sedan följa ordinarie vaccinationsschema på BVC med Infanrix hexa och Prevenar vid 3, 5 och 12 månaders ålder.

På gång i Barnhälsovården

Amningsutbildning

Målgrupp: Personal på mödrhälsovård, BB, BVC.

Halvdag 6/10 fm+em

Barnhälsovårdsdag Barn och familjer från andra länder.

Målgrupp: Alla som arbetar med barnhälsovård.

14/10 kl. 8.30–16.30

Hur samtalar vi om hälsa och levnadsvanor i mötet med föräldrar och deras barn?

Målgrupp: Alla som arbetar med barnhälsovård.

26/11 kl. 13.30-16.30

Digitala verktyg och föräldrastöd

Målgrupp: alla som arbetar med föräldrastöd i Kronoberg.

Arrangör: Det goda föräldraskapet

2/12 kl.9-16

[AMK:s utbildningskalender](#)

ANSVARIGA UTGIVARE

Helena Nyström
Barnhälsovårdssamordnare
E-post: helena.nystrom@kronoberg.se
Tel: 0470-58 68 03, 070-84 49 87

Ida Westin
Barnhälsovårdsöverläkare
E-post: ida.westin@kronoberg.se
Tel. 0767-20 78 02

Rekommenderade läkemedel för barn

För första gången har Region Kronoberg tagit fram en lista på rekommenderade läkemedel för barn.

Rekommendationerna har tagits fram av en arbetsgrupp under medicinsk grupp Barn i samråd med regionens övriga medicinska grupper. Den har tagits fram då många läkemedel som används för behandling av barn inte är utprovade i denna åldersgrupp.

Målet med listan är att uppnå en större trygghet och säkerhet i valet av läkemedelsbehandling både vad gäller val av preparat och dosering.

Rekommendationerna gäller i första hand läkemedelsbehandling av vanliga åkommor hos barn inom öppenvården.

Dokumentet är anpassat för att i första hand användas ”på nätet” med länkar till medicinska riktlinjer, nationella rekommendationer och dylikt för fördjupad information.

[Rekommenderade läkemedel för barn, 2015](#)

Till dig som är anmälnings-skyldig

Socialstyrelsen har gjort en film som vänder sig till alla som i sin yrkesroll är skyldig att anmäla till socialtjänsten vid misstanke om att ett barn far illa.

I lagen står det att anmälningskyldiga är skyldiga att **genast** anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om eller **misstänker** att ett barn far illa.

Du hittar filmen [här](#).

Ansökan om stöd hos barn och familj

Arbete och välfärd i Växjö kommun har tagit fram en blankett där föräldrar kan ansöka om stöd i sin föräldraroll. Vi undersöker nu möjligheten att denna blankett kan spridas till övriga kommuner i länet.

Vid behov kan man skriva ut blanketten och ge till föräldrar eller fylla i den tillsammans med föräldrarna.

Blanketten ska ses som ett komplement till telefonkontakt, mail eller trepartssamtal.

[Ansökningsblankett](#)

[Barn och familj](#)

Kanyler till Prevenar 13

Pfizer har fått in ett par reklamationer från Kronoberg om att det läcker ut vätska i samband med att man applicerar nålen på Prevenar 13-sprutan. Pfizer har skickat sprutorna och nålarna till sin fabrik för analys och de har där konstaterat att det inte föreligger något fel på Prevenar 13-sprutorna.

Tyvärr har man använt en nål som inte är kompatibel med Prevenar 13. Sprutan på Prevenar 13 har en så kallad Luer Lock-fattning vilket gör att man måste använda en nål som skruvas på. De nålar som använts då läckage har uppstått har en så kallad Luer Slip-fattning där nålen ska tryckas på sprutan, inte skruvas.

För ett par år sedan hade vi denna fråga uppe och då gick vi ut med information om att man skulle beställa kanyler till Prevenar-sprutan separat via upphandlingsavdelningen för att få kanyler med Luer-lockfattning. Nu är dessa kanyler upphandlade i Region Kronoberg men finns tyvärr inte med i E-builder. Därför måste man fortfarande skicka beställningen till bestallningsservice@kronoberg.se

Privata vårdcentraler kan tyvärr inte beställa på detta sätt utan får beställa direkt från leverantören. Kanylens art nr är 305902. Leverantören är Becton Dickinson

Barn som anhöriga

10 000-tals barn drabbas varje år av att en förälder blir allvarligt sjuk, skadad eller avlider. Uppskattningsvis förlorar ca 3000 barn per år en förälder.

Forskning visar att om barnet inte får rätt stöd och hjälp i den situationen kan det få besvärliga konsekvenser både nu och senare i livet.

Barn som anhöriga är ett nationellt utvecklingsarbete av stöd till barn och unga i familjer där föräldrar eller annan vuxen i barnets direkta närhet har missbruksproblem, psykisk sjukdom, psykisk funktionsnedsättning, en allvarlig fysisk

sjukdom/skada eller som oväntat avlider.

Nationellt kompetenscentrum anhöriga har tagit fram en webbt utbildning för hälso- och sjukvårdspersonal som du hittar [här](#).

Landstinget i Värmland har gjort en film om hur man kan bemöta barn som anhöriga när någon förälder är svårt sjuk eller avlider. Eftersom vi inom barnhälsovården möter barn i olika situationer och kan få frågor från föräldrar så rekommenderar vi varmt denna film till all personal inom barnhälsovården.

Filmen hittar du [här](#)

Övergång till skolhälsovården

Överblivna pappersjournaler som finns kvar på BVC efter överlämning till elevhälsan ska skickas senast 1/11 till Regionarkivet som ligger i Regionhuset på Nygatan, Växjö

Det går bra att skicka journalerna med internpost i slutna kuvert. Sekretesshandlingar ska aldrig skickas i öppna budpåsar.

Manual för BHV-journal

Innan sommaren uppdaterades [manualen](#) för BHV-journal i Cosmic. Denna kan vara bra att ha vid introduktion av ny personal.

Läkarmall i Cosmic

I nya uppdateringen av Cosmic har anteckning "Läkarmall anteckning NSV" bytt namn till "Läkarmall anteckning primärvård"

Psykologstudenter

I tre år har barnhälsovården tagit emot psykologstudenter som gått termin ett. Kursplanen har gjorts om och dessa auskultationer kommer att läggas längre fram i utbildningen. Detta innebär att i år kommer det inte några psykologstudenter till barnhälsovården.

Remiss till barnlogoped

Tillsammans med barnlogopederna har vi tagit fram ett dokument som förhoppningsvis ska vara till hjälp när barnhälsovården ska skriva remisser till barnlogopederna.

Ett tidigare problem har varit att det ibland saknats viktig information för att kunna göra en korrekt bedömning av remisserna.

[Vad en remiss bör innehålla](#)

Glöm inte bort att använda arbetsformulär vid 2 ½ och ev. 3-års-screeningen.

Nu finns även ett arbetsformulär till Värmlandstestet för 4-åringar som underlättar observationen av vilka svårigheter barnet har. Resultatet av dessa observationer bör också sammanfattas i remissen.

[Arbetsformulär Värmlandstestet](#)

MBHV-psykologer

Vi påminner om möjlighet att få snabb konsultation och svar på frågor genom att använda [telefontider](#) som finns dagligen.

Vi vill även välkomna **Sara Udd** leg. psykolog. Förstärkningen görs för att möta det behov som finns hos familjer i Kronoberg.

Barn till separerade mår bättre av växelvis boende

Växelvis boende, att barn bor lika mycket hos båda föräldrar efter en separation, har ökat kraftigt i Sverige och omfattar nu närmare 40 procent av barnen med särlevande föräldrar. Boendeformen ökar också i andra länder men är ingenstans lika vanlig som här.

I en nationell totalstudie av knappt 150 000 barn i årskurs 6 och 9 undersöktes om psykosomatiska symtom var relaterade till att barn flyttar mellan två hem. Utfallsmåttet var en validerad skala med åtta psykosomatiska symtom som huvudvärk, sömnproblem, magont och att känna sig spänd eller ledsen.

Resultaten visar att barn i växelvis boende rapporterar mindre uttalade symtom än de som bor mest eller enbart hos en förälder. Barn i kärnfamilj hade här, liksom i tidigare studier, minst symtom.

Sömnproblem var särskilt vanliga; 22 procent av dem som enbart bodde med en förälder, 19 procent av dem som bodde mest med en förälder, 14 procent i växelvis boende och 13 procent av barnen i kärnfamiljer rapporterade att de alltid eller ofta hade svårt att sova.

Även huvudvärk var vanligt förekommande; 19 procent av barnen som bodde enbart med en förälder, 17 procent av dem som bodde mest med en förälder, 14 procent i växelvis boende och 12 procent i kärnfamiljer led ofta eller alltid av huvudvärk.

I studien kontrollerades för socioekonomiska faktorer på skolnivå samt för barnens tillfredsställelse med sina föräldrelationer och egna ekonomiska resurser. Båda dessa faktorer hade betydelse för barnens psykosomatiska hälsa men kunde inte förklara skillnaderna mellan barn med olika boendeformer.

Resultaten kan tolkas som att vardaglig kontakt med båda föräldrarna har större betydelse för barns stress, uttryckt i psykosomatiska besvär, än det faktum att de flyttar mellan två hem.

Studien är gjord av Malin Bergström, med dr, leg psykolog, Centrum för ojämlikhetsforskning, Karolinska institutet.

[Läkartidningen](#)

Diagnoser inom barnhälsovården

Barnhälsovården handlar till allra största delen om hälsovård och bör inte diagnoskodas (även om det är tillåtet).

Att sätta diagnoser inom BHV är inget som vi eller vårdvalet rekommenderar, men det är fullt möjligt och kommer i så fall att generera poäng i ACG-systemet. Så som detta är utformat finns det inga ekonomiska skäl att registrera diagnoskoder i samband med besök på BVC. De diagnoser som kan förekomma (ex eksem och obstipation) väger mycket lätt i sammanhanget och kommer inte att påverka ersättnings-systemet nämnvärt.

Respektive enhet får istället en summa för varje barn som är inskrivet på BVC och som är viktad efter ålder. Storlek och utveckling utav denna ersättning för respektive år kan man hitta under [Ekonomisk reglering](#) för primärvården.

Att resa med barn

Att resa med små barn har blivit vanligt och kräver extra förberedelser för att resan ska bli så säker och bekväm som möjligt.

På 1177.se finns det en uppdaterad information till föräldrar som är bra att använda vid rådgivning.

Risk med e-cigarett

Många föräldrar som använder e-cigarett är omedvetna om hur farlig e-cigarettvätskan är för små barn. Det visar en studie bland föräldrar i St. Louis, USA.

Användningen av e-cigarett ökar snabbt. E-cigarett innehåller vanligen en nikotinhaltig vätska som förångas. Användare andas in ångan på liknande sätt som en tobaksrökare andas in röken.

Nikotinvätskan är ofta smaksatt på olika sätt som kan tilltala barn. Nikotin är ett starkt gift och en tesked av vätskan kan vara dödlig för ett barn.

2014 dog ett barn i New York efter att ha svält e-cigarettvätska. Mindre mängder av vätskan kan orsaka illamående och kräkningar. Även om man får vätskan på huden kan det ge förgiftningssymptom.

I undersökningen besvarade 658 vårdnadshavare vid 15 barnhälsovårdskliniker enkäter om e-cigarett. En av fem hade själv provat e-cigarett och en av åtta svarade att någon i familjen regelbundet rökte e-cigarett. I två

tredjedelar av de hem där e-cigarett användes förekom även tobaksrökning.

36 procent av e-cigarettanvändarna låste varken in flaskor med e-cigarettvätska eller använde barnsäkra korkar på flaskorna. De vanligaste sätten att förvara vätskan var i en låda eller ett skåp, en väska eller i en öppen hylla.

– Tre procent av deltagarna svarade att deras barn hade försökt dricka e-cigarettvätska.

Forskarna uppmanar barnhälsovårdspersonal att diskutera säkerhetsriskerna kring e-cigarett med föräldrar.

Tobaksfakta

Passiv rökning

I [läkartidningen](#) har man presenterat siffror som ännu mer betonar vikten av våra ansträngningar för att undvika passiv rökning för våra barn.

2007 infördes ett förbud mot rökning på allmänna ställen i England.

Mellan 2007-2011 beräknar man att risken för dödfödsel var 7,8 % lägre samt 7,5 % mindre risk för neonatala dödsfall. Dessutom såg man att risken för låg födelsevikt var 3,9 % lägre. Ingen signifikant påverkan på plötslig spädbarnsdöd sågs i denna studie.

Avhandling om amning och existens

Barnmorskan Lina Palmér, Linnéuniversitetet har skrivit en avhandling om *Amning och Existens. Moder-skap, sårbarhet och ömsesidigt beroende vid inledande amning.*

Lina kommer att medverka på amningsutbildningen 2015-10-06

Här kan du läsa hela [avhandlingen](#).

Webenkät

För att följa upp barnhälsovårdens utvecklingsarbete gjordes i maj en enkätundersökning som 42 BVC-sjuksköterskor i länet besvarade.

Enkäten tog upp frågor om:

- spädbarnsmassage
- anknytningsutbildning
- Små och stora steg tillsammans
- Barnhälsovårdsnytt
- nationella barnhälsovårdsprogrammet
- utvecklingsområden för barnhälsovården

Rapporten hittar du [här](#).